

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на образованието и науката

ДО

АКАД. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДОКЛАД

*от Комисията по академична етика при министъра на
образованието и науката*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

В изпълнение на Заповед № РД09-167/27.01.2020 г., Комисията по академична етика извърши проверка за установяване наличието/липсата на плагиатство в дисертационен труд на тема „Предизвикателства пред социалното програмиране в контекста на насърчаването на социалната активност и регулирането на социалното развитие чрез активни политики“ с автор В. К. Т., защитен във Стопанската академия "Димитър А. Ценов" – Свищов, през 2015 г. Въз основа на цитирания дисертационен труд В. Т. е придобил научната степен „доктор на науките“ в професионално направление (ПН) 3.8. „Икономика“.

С Протокол № 43/26.04.2021 г., в съответствие с изискванията на чл. 30, ал. 8 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Комисията по академична етика определи трима арбитри за изготвяне на становища относно твърденията в сигнала.

След като се запознах с материалите по преписката, арбитрите депозираха своите становища с вх. № 94-6155/23.12.2021 г. – арбитър 1, вх. № 94-212/14.01.2022 г. – арбитър 2 и вх. № 94-3901/17.08.2021 г. – арбитър 3. Под вх. № 94-6155/23.12.2021 г. са заведени две становища на арбитър 1 – за посочения по-горе дисертационен труд и за предходен дисертационен труд на В. Т. в процедура за придобиване на образователната и научна

степен (ОНС) „доктор“ към Варненския Свободен Университет "Черноризец Храбър" през 2014 г. Предмет на обсъждане тук е първото му становище. Становищата на арбитър 2 и арбитър 3 са общи – за двата посочени дисертационни труда на В. Т. поради обстоятелството, че са в едно професионално направление – 3.8. Икономика. Предмет на обсъждане тук са частите в тях, отнасящи се за дисертационния труд на В. Т. за придобиване на научната степен „доктор на науките“.

С писмо изх. № 94-212/31.01.2022 г. от заместник-министъра, становищата на тримата арбитри са изпратени на В. Т., като в съответствие с изискването на чл. 30, ал. 11 от ЗРАСРБ му е предоставена възможност да изрази своето становище по случая.

Становището на В. Т. е заведено в деловодството на Министерството на образованието и науката с вх. № 94-796/16.02.2022 г.

Комисията по академична етика се запозна с всички документи, становища и мнения по случая.

Според арбитър 1, е налице значително заимстване на текстове без тяхното изричното цитиране. Заимстваните текстове са от други автори, от съвторски публикации с участието на В. Т., от други негови публикации, както и от дисертационния му труд за придобиване на ОНС „доктор“. Обобщението на пространното становище на арбитъра гласи:

„В увода и първа глава са констатирани 39.5 страници присвоен текст от други източници. Общият обем на увода и първа глава се състои от 71 страници. На практика това означава, че около 55.6% от текста представлява плагиатство и автоплагиатство.

Във втора глава са установени 121.5 страници взаимствуван текст от други източници. Тъй като втора глава се състои от 189 страници, то следователно 64.3% от текста представлява плагиатство.

В трета глава са констатирани 70 страници присвоен текст от други източници. Общият обем на трета глава е 103 страници. Следователно плагиатстваният и автоплагиатствания текст съставлява 68.0%.

Общият обем на заимстваните страници в дисертацията за получаване на научната степен „доктор на науките“ е 231 страници. Целият обем на дисертационния труд (без цитираната литература и съдържателната част (съдържание, съкращения и приложенията) е 374 страници. Отношението на плагиатстваните страници към целия обем на дисертацията (231/374) е от порядъка на близо 61.8%“.

Обобщени са и примерите за некоректно цитиране на използвани източници:

- липса на източник на данните за всички приложени таблици и фигури;
- представяне на множество публикации, които не третират цитираната теза;
- голяма част от цитиранията на конкретни текстове са подвеждащи;

- неточни цитирания на текстове.

В заключение арбитър 1 отбелязва, че дисертационният труд на В. К. Т. за получаване на научната степен „доктор на науките“ съдържа висока степен на плагиатство по смисъла на § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ, както и некоректно и неточно цитиране.

Сходно е и становището на арбитър 2. В дисертационния труд на В. Т. констатира:

- некоректни цитирания, от които не става ясно какво точно е използвано от иначе посочени под линия заглавия на чужди публикации;

- излагане на данни с неизвестен, неуточнен произход;

- съвпадение на значителни по обем текстове от дисертацията с текстове от съавторски публикации, които не са посочени, както и от по-ранния му дисертационен труд за ОНС „доктор“.

Арбитър 3 поставя въпроса за наличието на научен принос в дисертационния труд на Т., тъй като е открил копирани текстове от други негови публикации, а също и от по-рано защитения му дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“. Повдига и въпроса за плагиатство предвид установеното копиране в тук обсъждания дисертационен труд на публикации, в които В. Т. е само съавтор, без данни за конкретния му принос в тях. Арбитърът изразява съмнения и относно законосъобразността на процедурата за придобиване на научната степен „доктор на науките“.

Съмненията в становището на арбитър 3 не са лишени от основания, но съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗРАСРБ, проверката за наличие на научен принос и оригиналност в представените трудове се извършва от научното жури. ЗРАСРБ не предвижда възможност Комисията по академична етика да ревизира становищата и рецензиите на научното жури, нито да извършва проверки за наличие на процедурни нарушения по отношение на приключили процедури.

В съответствие с чл. 30, ал. 11 от ЗРАСРБ, Комисията по академична етика е предоставила възможност на В. Т. да изрази своето становище. Той го е направил чрез отделни отговори на становищата на тримата арбитри. Според него, арбитрите реално не са установили наличието на плагиатство в дисертационния му труд, като определя повечето им изводи за „преднамерено недоброжелателни“. Възраженията му относно критиката за копиране без цитиране или с некоректно цитиране на текстове от свои, от съавторски и от чужди публикации или източници в обсъждания дисертационен труд могат да се обобщят в следните тези: възпроизводството и компилирането на по-ранни собствени текстове е необходимо за надграждане на съответното знание; копиране на текстове от официални документи и източници (напр. „Конвергентна програма на Република България, 2014 – 2017“) не представлява плагиатство; не е плагиатство и

възпроизводството, копирането на текстове от съвместни, съавторски публикации с негово участие, в които не са разграничени приносите на отделните автори. В подкрепа на последната теза е приложена декларация от съавтор на В. Т. в съвместни публикации, в която въпросният съавтор (Е. К.-А.) заявява, че няма претенции за неправомерно присвояване на авторски права. Тази декларация има отношение към Закона за авторското право и сродните му права, но не и към ЗРАСРБ, в съответствие с който осъществява своята дейност Комисията по академична етика.

Становището на Т. и приложенията към него са предоставени на арбитрите.

И тримата потвърждават първоначално изразените заключения.

Съгласно чл. 30, ал. 9 от ЗРАСРБ, докладът на Комисията по академична етика се основава на становищата на арбитрите, които са категорични в заключенията си. Относно съавторските публикации, използвани, но нецитирани от В. Т. в обсъждания тук дисертационен труд (констатация, която той не отрича), държим да направим следното уточнение: подобно използване на подобни публикации без индикации за конкретните приноси на отделните им автори е акт на плагиатство.

Във връзка с изложеното, заключението на Комисията по академична етика е, че в процедурата за присъждане на научната степен „доктор на науките“ В. Т. е допуснал, осъществил плагиатство по смисъла на дефиницията на § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби към ЗРАСРБ.

На основание настоящия доклад, министърът на образованието и науката следва да запознае ръководството на Стопанската академия "Димитър А. Ценов" с резултата от извършената проверка.

Ректорът следва да упражни правомощията си по чл. 35, ал. 2 и ал. 3 от ЗРАСРБ, и в срок от 60 (шестдесет) дни да уведоми Министерството на образованието и науката за предприетите действия.

Венцислав Динчев – председател: /П/

проф. Веска Георгиева: /П/

проф. Радослав Радев: /П/

проф. Цветан Сивков: /П/

проф. Ирини Дойчинова-Цекова: /П/